

[P. Andersen.]

1920 androg 28 000 Personer, i 1925 var det oppe paa 44 000 og i 1935 helt oppe paa 82 000. Der hersker særlig paa Søndage stærk Trængsel, der paa de daarligt indrettede Trapper i den ældste Bygning til Tider antager faretruende Karakter. Under saadanne Forhold faar hverken Publikum eller Udstillere det forventede Udbytte af Stævnet, og Kravet om mere Plads er derfor i lige høj Grad Publikums og Udstillerens Krav.

Hvad Udstillerne angaar, har Mangelen paa Plads været saa følelig, at man kun med største Betænkeligheder kan se Fremtiden i Møde. De gode Resultater, som Industri og Haandværk har haft gennem Udstillingerne paa Stævnet, har medført Krav fra Udstillerens Side om mere Plads for den enkelte, og Strømmen af nye Udstillere har været saa stærkt voksende, at der Aar efter Aar maa afvises mange, sidste Aar 120 Firmaer. Under disse Forhold er det selvfølgelig, at Stævnets Ledelse har maattet tage Spørgsmaalet om Udvidelse op til alvorlig Overvejelse, og jeg kan tilføje, at nye Tilbygninger i Dag vilde have været en Kendsgerning, hvis Muligheden herfor havde været til Stede. Men her har man Gang paa Gang rendt Panden mod en ærværdig Institution, der bærer Navnet „Statens særlige Bygningssyn“, og som beskæftiger sig med Bevarelsen af gamle Minder, en Opgave, som ingen underkender, og som heller ingen i det foreliggende Tilfælde har tænkt at krænke.

Fredericia Volde er undergivet dette „Syn“, som lever i en forbigangen Tid. De senere Aars Begivenheder ude og hjemme er gaaet spørløst hen over dets Hoveder. De synes slet ikke at være opmærksomme paa Nødvendigheden af, at alle Kræfter maa sættes ind paa Udvidelse og Styrkelse af Landets Produktion, og at overdreven Hensyntagen til det døde ikke maa spærre af for det levendes Vækst.

Naar den første Købestævnebygning er rejst paa Volden, maa det ogsaa have været Forudsætningen, at de nødvendige Udvidelser kan finde Sted, thi Stævnet kan ikke lade sig spærre inde, og Udvidelserne maa foregaa paa en saadan Maade, at Stævnet er en Helhed. Ellers vil det hele være forfejlet og al Kontrol være umulig.

Men i saa Henseende har der ikke været nogen Vej frem. Den 14. December 1934 forkastede Synet et Forslag om en Tilbygning til det nuværende Komplex; men da Stævnet ejer et Areal paa 3 500 m², Nord for Voldgraven, forhandlede den 11. Ja-

nuar d. A. et Forslag om en Højbro af Staal over Voldgraven. Broens Fundamenter og Piller kunde opføres paa Stævnets Grund til begge Sider, men Broen skulde gaa over den fredede Voldgrav. Den 25. Januar forkastedes dette Forslag, hvorefter der den 16. Marts fremsattes et nyt Forslag, denne Gang om en Lavbro af Træ, kombineret med Trappetrin indgravet i den øverste Del af Voldskraaningen.

Hvad en saadan Bro kunde skade den gamle Vold, begriber almindelige Mennesker ikke, men efter $\frac{3}{4}$ Aars — 9 Maaneders — Forløb indløb endelig et definitivt Afslag paa dette Forslag.

Ved den saaledes af en offentlig Institution udviste grove Hensynsløshed har det særlige Syn i hvert Fald opnaaet at forhindre en Udvidelse til det kommende Stævne. Men det skal over for Offentligheden fastslaaes, at Skylden herfor ikke ligger hos Stævnets Ledelse, men hos det af Undervisningsministeriet nedsatte Bygningssyn, som snarest burde undergaa en Fornyelse. Thi mod det nuværende Syn er der ingen Vej frem til en tilfredsstillende Løsning. Formanden, Dr. Mackeprang, har nemlig til „Fredericia Socialdemokrat“ under 13. November udtalt følgende — med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne citere nogle Linier —:

„Der vil ikke under nogen Form eller paa nogen som helst Betingelse blive givet Tilladelse til at slaa Bro over Volden. Det vilde paa afgørende Maade skæmme den smukke, historiske Vold, og dertil har den for stor Værdi baade historisk og æstetisk. Efterslægten vilde aldrig tilgive en saadan Vandalisme. Beslutningen om at afslaa Købestævnets Anmodning blev truffet aldeles enstemmigt i Det særlige Bygningssyn og aldeles uden Vaklen, saa De vil allerede deraf forstaa, at der ikke er Mulighed for at faa vort Standpunkt ændret.“

Dr. Mackeprangs ringeagtende Syn paa Købestævnet og dets Ledelse fremgaaer for øvrigt af den Skrivelse, hvori det endelige Afslag er formuleret. Denne har følgende Ordlyd:

„I Besvarelse af Deres Skrivelse af 23. September undlader Det særlige Bygningssyn ikke at meddele Dem, at selv om Deres sidste under nævnte Dato fremsendte Forslag til en Forbindelse mellem Købestævnets to Arealer fra Synets Standpunkt betegner et mindre Indgreb i det fredede Areal i Sammenligning med de tidligere, finder man dog, at ogsaa dette betyder et saa alvorligt Indgreb i Voldan-